

IX EDYCJA

Konwent
Prawa Pracy

12 października 2016 r. | Warszawa

Wolters Kluwer

IX Konwent Prawa Pracy

Wpłaty na PFRON i uzyskiwanie ulg po zmianach od 1 lipca 2016 r.

Mateusz Brząkowski
Radca prawny

IX Konwent Prawa Pracy

**Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
(t. j. Dz. U. 2011 r. Nr 127 poz. 721)**

dalej jako u.r.o.n.

**Ustawa z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
(Dz. U. poz. 1886)
– *dalej jako Nowelizacja***

wejście w życie – 1 lipca 2016 r.

Ulgi we wpłatach na PFRON po 1 lipca 2016 r.

Podstawa prawna:

Art. 21 i 22

ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. 2011 r. Nr 127 poz. 721)

Poprzedni akt prawny:

ustawa z 9 maja 1991 roku o zatrudnianiu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych)

Ulgi we wpłatach na PFRON po 1 lipca 2016 r.

7 etapów obniżenia wpłat na PFRON:

ETAP 1. Nawiązanie współpracy ze sprzedającym uprawnionym do udzielania ulg.

ETAP 2. Zakup produkcji lub usługi uprawnionego sprzedającego.

ETAP 3. Terminowa zapłata za zakup.

ETAP 4. Wystawienie przez sprzedającego informacji o kwocie obniżenia.

ETAP 5. Otrzymanie informacji przez nabywcę.

ETAP 6. Obliczenie i wykazanie należnej wpłaty oraz ulgi w deklaracji DEK-I-0, DEK-I-a lub DEK-I-b.

ETAP 7. Pomniejszenie należnej wpłaty o ulgę.

Ulgi we wpłatach na PFRON po 1 lipca 2016 r.

PROBLEM 1:

art. 22 ust. 1 a stosowanie wyłączeń ze stanu zatrudnienia

Art. 22. 1. Wpłaty na Fundusz, o których mowa w art. 21, ulegają obniżeniu z tytułu zakupu produkcji lub usługi, z wyłączeniem handlu, odpowiednio wytworzonej lub świadczonej przez pracodawcę zatrudniającego co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, który osiąga wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych zaliczonych do:

- 1) znacznego stopnia niepełnosprawności lub
- 2) umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, w odniesieniu do których orzeczono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenia rozwojowe lub epilepsję oraz niewidomych

- w wysokości co najmniej 30%, zwanego dalej "sprzedającym".

Ulgi we wpłatach na PFRON po 1 lipca 2016 r.

Wątpliwości:

Do tej pory funkcjonowały 3 sposoby postępowania:

1. Niestosowanie żadnych wyłączeń,
2. Posiłkowe stosowanie wyłączeń określonych w uchwale TK z 7 lutego 1996 r.(sygn. akt W 3/95) – wyłączanie sprawnych i niepełnosprawnych na urlopach bezpłatnych, urlopach wychowawczych, którzy długotrwale (co najmniej 30 dni) są nieobecni w pracy,
3. Posiłkowe stosowanie wyłączeń z art. 21 ust. 5 u.r.o.n.

Ulgi we wpłatach na PFRON po 1 lipca 2016 r.

Rozwiązanie:

MRPiPS oraz PFRON zalecają pomocnicze stosowanie wyłączeń określonych w art. 21 ust. 5 u.r.o.n (*ale nie jest to obowiązek*) – **dane zgodne z INF-1!!!**

Przepis ten przewiduje wyłączenie **osób niepełnosprawnych**, przebywających na urloпах bezpłatnych (zarówno udzielanych fakultatywnie, jak i obligatoryjnie). Natomiast **osoby sprawne** podlegają wyłączeniu, gdy:

- przebywają na urloпах bezpłatnych udzielanych obligatoryjnie,
- przebywają na urloпах wychowawczych lub rodzicielskich,
- nie świadczą pracy w związku z uzyskaniem świadczenia rehabilitacyjnego,
- nie świadczą pracy w związku z odbywaniem służby wojskowej albo służby zastępczej,
- są zatrudnione na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego,
- są uczestnikami Ochotniczych Hufców Pracy.

Ulgi we wpłatach na PFRON po 1 lipca 2016 r.

PROBLEM 2:

Schorzenia szczególne przy ustalaniu stanu zatrudnienia art. 22 ust. 1

Art. 22. 1. Wpłaty na Fundusz, o których mowa w art. 21, ulegają obniżeniu z tytułu zakupu produkcji lub usługi, z wyłączeniem handlu, odpowiednio wytworzonej lub świadczonej przez pracodawcę zatrudniającego co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, który osiąga wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych zaliczonych do:

- 1) znacznego stopnia niepełnosprawności lub
- 2) umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, w odniesieniu do których **orzeczone** chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenia rozwojowe lub epilepsję [oraz niewidomych](#)
- w wysokości co najmniej 30%, zwanego dalej "sprzedającym".

Ulgi we wpłatach na PFRON po 1 lipca 2016 r.

PROBLEM 2:

Schorzenia szczególne przy ustalaniu stanu zatrudnienia art. 22 ust. 1

Ważne!!!

Wystąpienie:

- 01-U upośledzenia umysłowego,
- 02-P choroby psychicznej,
- 06-E epilepsji lub
- 12-C całościowych zaburzeń rozwojowych

[należy dokumentować tylko orzeczeniem](#)

- a w przypadku **osób niewidomych** – **również w inny sposób** (tj. zaświadczeniem lekarza specjalisty) – tak m.in. *L. Klimkiewicz, PFRON. Rewolucja we wpłatach, s. 39.*

Ulgi we wpłatach na PFRON po 1 lipca 2016 r.

PROBLEM 3:

Nowe terminy w art. 22 u.r.o.n - podsumowanie

1. Uregulowanie należności za zakup przez nabywcę – w **terminie określonym na fakturze**.

Objaśnienia nr 15 do INF-U:

- W przypadku płatności przelewem należy podać **datę obciążenia rachunku bankowego nabywcy**. Jeżeli zapłata wpłynęła na rachunek bankowy sprzedającego nie później niż w terminie określonym na fakturze, to odpowiednio w poz. 32 można podać **datę wpływu na rachunek sprzedającego**.

2. Możliwość wykorzystania ulgi przez nabywcę – 6 miesięcy, licząc **od dnia uzyskania informacji o uldze**

Ulgi we wpłatach na PFRON po 1 lipca 2016 r.

PROBLEM 3:

Nowe terminy w art. 22 u.r.o.n. - podsumowanie

3. Termin wystawienia INF-U przez sprzedającego – niezwłocznie, nie później niż do ostatniego dnia miesiąca po miesiącu, w którym **przypadał termin płatności za zakup**

4. Termin wysłania przez sprzedającego INF-1-u – **do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym sprzedający wystawił informację.**

Ulgi we wpłatach na PFRON po 1 lipca 2016 r.

PROBLEM 4:

Ograniczenie kwoty ulgi do wykorzystania przez nabywcę 50%

Bardzo ważna zmiana - modyfikacja wysokości wykorzystania ulgi na PFRON przez nabywcę do maksymalnie 50 % wysokości wpłaty do której jest on obowiązany w danym miesiącu. Przed zmianami pracodawca mógł obniżyć składkę na PFRON do wysokości 80 % wpłaty na Fundusz.

Przykład:

Wpłata na PFRON wynosi w danym miesiącu np. 2000 zł, a uzyskana ulga 1500 zł, to pracodawca od 1 lipca 2016 r. może wykorzystać w danym miesiącu z ulgi tylko 1000 zł, gdyż kwota ta stanowi 50% wpłaty na Fundusz. Kwota 500 zł przechodzi na kolejny miesiąc.

Ulgi we wpłatach na PFRON po 1 lipca 2016 r.

PROBLEM 5:

Przedawnienie prawa do ulgi – 6 miesięcy

Postanowiono także skrócić okres wykorzystania ulgi przez wpłacającego na PFRON z 12 do 6 miesięcy.

Przykład

*Jeżeli miesięczna wpłata pracodawcy na PFRON to np. 2000 zł, a uzyskana ulga 1500 zł, to pracodawca od 1 lipca 2016 r. może wykorzystać w danym miesiącu z ulgi tylko 1000 zł. Oznacza to, że pozostałą kwotę ulgi - 500 zł – pracodawca może wykorzystać w ciągu **6 kolejnych** miesięcy od dnia uzyskania informacji o kwocie ulgi.*

Ulgi we wpłatach na PFRON po 1 lipca 2016 r.

PROBLEM 6:

Nowy wzór ulgi po 1 lipca 2016 r.

Wzór do wyliczenia ulgi do dnia 30 czerwca 2016 r.

$$Pk/Po \times Wzu/ZON \times (ZON - 0,06 \times ZOG) \leq Pz$$

Nowy wzór – od dnia 1 lipca 2016 r.

$$Pk/Po \times Nw \times ZONzu/ZON \times (ZON - 0,06 \times ZOG) \leq Pnz$$

Ulgi we wpłatach na PFRON po 1 lipca 2016 r.

Objaśnienia do wzoru (*stanowisko BON z dnia 10 grudnia 2015 r.*)

Pk – przychód ze sprzedaży własnych usług, z wyłączeniem handlu, lub produkcji sprzedającego, zrealizowanych w danym miesiącu na rzecz pracodawcy zobowiązanego do wpłat;

Po – przychód ogółem ze sprzedaży własnych usług, z wyłączeniem handlu, lub produkcji sprzedającego, zrealizowanych w danym miesiącu;

Wzu – kwota wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych uprawnionego sprzedającego zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności pomniejszonych o należne od nich składki na ubezpieczenia społeczne;

Nw – najniższe wynagrodzenie, o którym mowa w art. 2 pkt 1 u.r.o.n., pomniejszone o należne od nich składki na ubezpieczenia społeczne;

Ulgi we wpłatach na PFRON po 1 lipca 2016 r.

Objaśnienia do wzoru (*stanowisko BON z dnia 10 grudnia 2015 r.*)

ZOG – stan zatrudnienia ogółem pracowników uprawnionego sprzedającego (stan przeciętny miesięczny w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy);

ZON – stan zatrudnienia niepełnosprawnych pracowników uprawnionego sprzedającego (stan przeciętny miesięczny w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy);

ZONzu – stan zatrudnienia niepełnosprawnych pracowników uprawnionego sprzedającego, zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności (stan przeciętny miesięczny w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy);

Pz – kwota brutto uiszczona za przedmiot zakupu;

Pzn – kwota netto uiszczona za przedmiot zakupu.

Ulgi we wpłatach na PFRON po 1 lipca 2016 r.

PROBLEM 7:

Obowiązek wystawienia ulgi

1. Stanowisko BON z 24 czerwca 2016 r. (znak: BON-I.52316.13.2016.PM)

- Wystawienie informacji INF-U stanowi obowiązek pracodawcy uprawnionego do udzielaniu ulg we wpłatach na PFRON na co wskazuje jednoznaczne sformułowanie ustawowe.
- Niewystawienie informacji nie jest sankcjonowane.

2. L. Klimkiewicz, PFRON. Rewolucja we wpłatach, s. 177

Wpłata 10% kwoty obniżenia na PFRON również za: niewystawienie INF-U!!

Ulgi we wpłatach na PFRON po 1 lipca 2016 r.

PROBLEM 8:

Kary finansowe za nieprawidłowości przy wystawianiu ulg – nowy art. 22b u.r.o.n.

Uprawniony do udzielania ulgi, tzw. sprzedający, będzie obowiązany do dokonania wpłat na Fundusz w wysokości:

1) 5% sumy kwot obniżenia wykazanych w informacjach o kwocie ulgi wysyłanych do nabywcy, które nie zostały ujęte w ewidencji wystawionych informacji o kwocie ulgi lub w informacjach miesięcznych o kwocie ulgi;

Ulgi we wpłatach na PFRON po 1 lipca 2016 r.

PROBLEM 8: Kary finansowe za nieprawidłowości przy wystawianiu ulg – nowy art. 22b u.r.o.n.

Uprawniony do udzielania ulgi, tzw. sprzedający, będzie obowiązany do dokonania wpłat na Fundusz w wysokości:

2) **10% kwoty obniżenia** wykazanej w informacji o kwocie ulgi wysyłanej do nabywcy, w przypadku naruszenia terminu wystawienia tej informacji (niezwłocznie po terminowym uregulowaniu należności, jednak nie później niż do ostatniego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym przypadał termin płatności za zakup);

Ulgi we wpłatach na PFRON po 1 lipca 2016 r.

PROBLEM 8: Kary finansowe za nieprawidłowości przy wystawianiu ulg – nowy art. 22b u.r.o.n.

Uprawniony do udzielania ulgi, tzw. sprzedający, będzie obowiązany do dokonania wpłat na Fundusz w wysokości:

3) **30% kwoty obniżenia** wykazanej w informacji o kwocie ulgi wysyłanej nabywcy, w przypadku niespełnienia warunków uprawniających do wystawienia ulgi, o których mowa w art. 22 ust. 1 ustawy o rehabilitacji (*legitymowanie się stanem zatrudnienia co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na etaty + wskaźnik zatrudnienia osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem ze schorzeniami szczególnymi w wysokości 30%*);

Ulgi we wpłatach na PFRON po 1 lipca 2016 r.

PROBLEM 8: Kary finansowe za nieprawidłowości przy wystawianiu ulg – nowy art. 22b u.r.o.n.

Uprawniony do udzielania ulgi, tzw. sprzedający, będzie obowiązany do dokonania wpłat na Fundusz w wysokości:

4) trzykrotności kwoty stanowiącej różnicę pomiędzy prawidłowo obliczoną, a zawyżoną kwotą obniżenia, nie wyższej jednak niż 30% kwoty obniżenia wykazanej w informacji o kwocie ulgi wysyłanej do nabywcy, w przypadku podania niezgodnych ze stanem faktycznym danych skutkujących zawyżeniem kwoty obniżenia w tej informacji.

Przykład

Spółka wystawiła nieprawidłowo ulgę na INF-U. Pierwsza na 100 zł, a powinna na 10 zł. Trzykrotność różnicy to 270 zł (90 x 3), a 30% ulgi zawyżonej to 30 zł. Niższa kwota, równa części wpłaty, to 30 zł.

Ulgi we wpłatach na PFRON po 1 lipca 2016 r.

PROBLEM 8: Kary finansowe za nieprawidłowości przy wystawianiu ulg – nowy art. 22b u.r.o.n.

Przykład:

Jeżeli pomyłka w zakresie zawyżenia ulgi wynosiła np. 50 gr, to pracodawca nie będzie obowiązany do zapłaty kary, mimo brzmienia art. 22b ust. 1 pkt 4 ustawy o rehabilitacji, gdyż zgodnie z art. 22b ust. 2 nie ma obowiązku zapłaty kary, jeżeli wysokość wpłaty nie przekracza pięciokrotności kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym (58 zł).

Ulgi we wpłatach na PFRON po 1 lipca 2016 r.

PROBLEM 9: Przepisy przejściowe art. 2 Nowelizacji

Zgodnie ust. 1 pracodawca który przed dniem wejścia w życie ustawy nabył prawo do obniżenia wpłat może je wykorzystać na warunkach dotychczasowych, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ww. ustawy (czyli 1 lipca 2016 r.).

Ustęp 2 z kolei wskazuje, że pracodawca, który przed dniem wejścia w życie ustawy dokonał potwierdzonego fakturą zakupu uprawniającego do obniżenia wpłat może, na warunkach dotychczasowych – jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy licząc od dnia wejścia w życie ustawy, nabyć ulgi z tego tytułu oraz wykorzystać je do obniżenia wpłat.

Dla prawidłowej interpretacji przepisów przejściowych kluczowe jest więc zdefiniowanie:

- dnia nabycia prawa do obniżenia wpłat;
- dnia dokonania potwierdzonego fakturą zakupu uprawniającego do obniżenia wpłat.

Ulgi we wpłatach na PFRON po 1 lipca 2016 r.

PROBLEM 9: Przepisy przejściowe art. 2 Nowelizacji

Szczególny problem dotyczy sytuacji regulowanej art. 2 ust. 2 Nowelizacji, czyli definicji dokonania potwierdzonego fakturą zakupu uprawniającego do obniżenia wpłat. W kwestii zakupu potwierdzonego fakturą istotne jest, czy znaczenie ma tutaj kwestia dnia wystawienia faktury, czy może dnia zapłaty za fakturę.

*Tytułem przykładu – uprawniony sprzedający wykonał usługę w miesiącu maju 2016 r., fakturę wystawił po wykonaniu usługi tj. w dniu 31 maja 2016 r., termin płatności na fakturze został określony na lipiec 2016 r. należność za usługę została przez nabywcę uregulowana terminowo w dniu 5 lipca 2016 (tzw. ulga przejściowa). Biorąc pod uwagę powyższe - **na jakich zasadach sprzedający oblicza kwotę ulgi zawartą w tej informacji oraz na jakich zasadach nabywca ma prawo do skorzystania z udzielonej ulgi?** Na bazie ww. stanu faktycznego jak sprzedający ma prawidłowo wypełnić druk INF-U, w szczególności poz. 27 i 28 (a w konsekwencji poz. 33-38) w kontekście stosowania przepisów przejściowych?*

Ulgi we wpłatach na PFRON po 1 lipca 2016 r.

PROBLEM 10:

poz. 27 i 28 INF-U

Od 1 lipca 2016 r. pracodawcy udzielający ulg (tzw. sprzedający) zostali obarczeni nowymi obowiązkami sprawozdawczymi, zarówno w stosunku do PFRON, jak i kontrahentów, które polegają m.in. na stosowaniu nowych formularzy na podstawie rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 22 czerwca 2016 r. w sprawie informacji dotyczących kwot obniżenia wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz ewidencji wystawionych informacji o kwocie obniżenia (Dz.U. z 2016 r., poz. 928).

Nowe formularze to:

INF-U – informacja o kwocie obniżenia składanej przez sprzedającego nabywcy oraz

INF-1-u – informacja o wystawionych informacjach o kwocie obniżenia składanej przez sprzedającego do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Ulgi we wpłatach na PFRON po 1 lipca 2016 r.

Jak wskazują **objaśnienia nr 12** do druku INF-U, w poz. 27 należy wpisać:

1 – w przypadku nabycia prawa do obniżenia wpłat na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 30 września 1991 r. w sprawie szczegółowych zasad obniżania wpłat zakładów pracy na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. poz. 401), które utraciło moc z dniem 2 stycznia 1999 r.,

2 – w przypadku nabycia prawa do obniżenia wpłat na zasadach obowiązujących od dnia 2 stycznia 1999 r. do dnia 30 czerwca 2016 r.,

3 – w przypadku nabycia prawa do obniżenia wpłat na zasadach obowiązujących od dnia 1 lipca 2016 r.

Odwołując się do analizowanego przykładu (przyjmując, że usługę wykonano w miesiącu maju 2016 r., fakturę wystawiono po wykonaniu usługi 31 maja 2016 r., termin płatności na fakturze określono na lipiec 2016 r. i należność za usługę została uregulowana terminowo 5 lipca 2016 r.) **pojawia się wątpliwość, czy w polu 27 należy wpisać kod nr 2, czy może kod nr 3.** Jest to szczególnie ważne dla nabywcy, który po właściwym kodzie będzie wiedział, czy ma prawo skorzystać z ulgi na starych zasadach (12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy), czy już na nowych (6 miesięcy od dnia uzyskania informacji).

Ulgi we wpłatach na PFRON po 1 lipca 2016 r.

Z kolei zgodnie z **objaśnieniami nr 13** w poz. 28 należy wpisać: (...)

4 – w przypadku obliczenia kwoty obniżenia na zasadach obowiązujących w latach 2002–2003, **5** – w przypadku obliczenia kwoty obniżenia na zasadach obowiązujących w okresie od dnia 1 stycznia 2004 r. do dnia 30 czerwca 2016 r.,

6 – w przypadku obliczenia kwoty obniżenia na zasadach obowiązujących w okresie od dnia 1 lipca 2016 r.,

7 – w przypadku obliczenia kwoty obniżenia na zasadach obowiązujących w okresie od dnia 1 stycznia 2017 r.

Odwołując się do analizowanego przykładu (przyjmując, że usługę wykonano w miesiącu maju 2016 r., fakturę wystawiono po wykonaniu usługi 31 maja 2016 r., termin płatności na fakturze określono na lipiec 2016 r. i należność za usługę została uregulowana terminowo 5 lipca 2016 r.,) pojawia się wątpliwość dla sprzedającego, czy w polu 28 należy wpisać kod nr 5, czy może kod nr 6. Objasnienia 13 do pola 28 wskazywałyby na kod nr 5 (*5 w przypadku obliczenia kwoty obniżenia na zasadach obowiązujących w okresie od dnia 1 stycznia 2004 r. do dnia 30 czerwca 2016 r.*), ale w kontekście wyjaśnień BON i PFRON nie jest do końca jasne, na jakich zasadach w tym przypadku liczymy ulgę.

Ulgi we wpłatach na PFRON po 1 lipca 2016 r.

PROBLEM 11:

Okres sprawozdawczy w INF-U (poz. 14)

Zgodnie z **objaśnieniem nr 7 INF-U**:

- Należy wpisać **miesiąc i rok, w którym przypadł termin płatności za zakup**, o którym mowa w art. 22 ust. 1 ustawy – wykazywany w poz. 31 INF-U (L. Klimkiewicz. PFRON..., s. 136.)
- W przypadku informacji dotyczącej obniżenia wpłat z tytułu zakupów dokonanych i potwierdzonych fakturą przed dniem 1 lipca 2016 r. należy wpisać **miesiąc i rok, w którym wystawiono informację**.

Ulgi we wpłatach na PFRON po 1 lipca 2016 r.

PROBLEM 12: Okres sprawozdawczy w INF-1-u (poz. 14)

Zgodnie z **objaśnieniem nr 6 INF-1-u**:

- Należy wskazać okres sprawozdawczy, w którym wystawiono informacje zwykłe lub korygujące (INF-U), których liczba została wykazana w poz. 16.
- Dlatego też poz. 14 musi być zgodna z miesiącem i rokiem wystawienia informacji wykazanych w poz. 40 INF-U

Pamiętaj! Okresy sprawozdawcze INF-U i INF-1-u nie są takie same.

Ważne! To, że informacja INF-U uprzednio wykazana w informacji INF-1-u za wcześniejszy okres sprawozdawczy, została skorygowana, nie wymaga korekty INF-1-u.

Lorem ipsum dolor
 sit amet

r. pr Mateusz Brząkowski
12 października 2016 r.

Wolters Kluwer